

Asia: Konikallion tuulivoimapuiston osayleiskaava

Hämeenkyrön kunta
kirjaamo@hameenkyro.fi

Lausunto

1 Johdanto

Ilmatar Energy Oy:n hankeyhtiö Ilmatar Ikaalinen-Hämeenkyrö Oy suunnittelee Konikallion enintään 15 kokonaiskorkeudeltaan 300 m voimalan tuulipuiston rakentamista Ikaalisten kaupungin ja Hämeenkyrön kunnan alueille. Hämeenkyrön kunta pyytää lausuntoa kaavaehdotuksesta, jossa kunnan alueelle suunnitellaan 8 voimalaa. Kaava-alueen pinta-ala on n. 9,3 km².

2 Lausunto

Pyydettynä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Luonnonvarakeskuksen aiemmin YVA-selostuksesta antama lausunto on pääasiassa ajantasainen. Luke tekee kuitenkin seuraavat lisähuomiot.

Natura-alueisiin liittyvästä vaikutusten arvioinnista Luke nostaa esille selostuksessa todetut etäisyydet. Selostuksen mukaan Vatulanharju-Ulvaanharju Natura-aluetta lähin voimala sijoittuu noin 350 m etäisyydelle. Selostuksessa todetaan, että pitkän etäisyyden vuoksi voimaloiden ja niiden nostoalueiden rakentamisesta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä haitallisia vaikutuksia suojelualueelle saakka. Tämä on ristiriidassa sen kanssa, että kirjallisuuden perusteella tuulivoimaloiden vaikutukset linnuille ja eläimistöön voivat ulottua kilometrienkin päähän lajista riippuen, joten on mahdollista, että hankkeella on vaikutuksia Natura-alueen monimuotoisuudelle sen sijaitessa 350 m etäisyydellä. Kyseisen Natura-alueen suojeluperusteena ei kuitenkaan ole eläinlajeja.

Kaavaselostuksesta ei käy ilmi onko YVA-selostusvaiheen jälkeen metson soidinta huomioitu voimaloiden sijoittelussa.

Selostuksessa todetaan, että tuulivoimahankealue on suurelta osin metsätalouden ennestään muuttamaa aluetta, joten hankkeen rakentamisen vaikutukset eläinten elinympäristöihin arvioidaan metsätalouden vaikutuksiin suhteutettuna vähäisiksi. Luke huomauttaa, että hankkeen vaikutukset tulevat metsätalouden ja muiden vaikuttavien tekijöiden päälle ja lisäksi.

Selostuksessa todetaan, että useimmat lajit tottuvat ennen pitkään tuulivoimaloiden aiheuttamiin häiriöihin ja olemassaoloon. Luke huomauttaa, että kirjallisuutta tuulivoiman vaikutuksista on vielä vähän ja tuulivoimaan tottumisen osalta kirjallisuutta ei ole juurikaan.

Lisäksi on syytä huomioida, että kirjallisuutta myös sopeutumiseen liittyvistä haasteista löytyy runsaasti (esim. Geffroy ym. 2015, Hendry ym. 2008, Robertson & Hutto 2006, Schlaepfer ym. 2003). Sopeutuminen epäedulliseen ympäristöön voi johtaa ekologisiin ansoihin, jolloin houkuttelevalla vaikuttava elinympäristö heikentääkin selviytymistä; lisääntyneeseen kuolleisuuteen esimerkiksi törmäysten kautta; elinympäristöjen laadun pitkäaikaiseen heikkenemiseen ja geneettisiin muutoksiin, mikäli tapahtuu eriytymistä populaatioiden sisällä tottuneiden ja häiriötä välttävien välillä. Tottuminen voi lisätä altistumista petojen, liikenteen tai ihmistoiminnan riskeille, ekosysteemitason muutoksia, kuten kilpailun tai peto–saalis-suhteiden vääristymistä. Laji voi myös tulla riippuvaiseksi ihmisen rakenteista, mikä tekee populaatiosta haavoittuvan olosuhteiden muuttuessa.

Suurpetojen osalta selostuksessa todetaan, että teiden, sähkölinjojen ja muiden vastaavien lineaaristen rakenteiden tiedetään myös tehostavan ainakin susien saalistusta (Johnson-Bice ym. 2023). Tämä on ainoa viite, jota vaikutusten arvioinnissa käytetään. Luke huomauttaa, että vaikutusten arvioinnissa on syytä käyttää laajemmin olemassa olevaa kirjallisuutta erilaisista mahdollisista vaikutuksista, mitä ihmisen toiminta ja teolliset rakenteet mm. suurpedoille voivat aiheuttaa.

Euroopanmajavan osalta selostuksessa todetaan, että lajille ei kohdistu suoria vaikutuksia, sillä suunnitellut voimat ja muut rakenteet sijoittuvat etäämmälle. Tätä olisi hyvä myös vähän perusteellisemmin avata. Mikä on etäämmälle ja mihin perustuu, että ko. etäisyys on riittävä, jotta vaikutuksia ei synny.

Yhteisvaikutusten osalta selostuksessa todetaan, että hankkeita ympäristössä on vähän ja ne ovat pieniä, joten yhteisvaikutuksia ei erityisemmin nähdä syntyvän. Luke huomauttaa, että muiden tuulivoimahankkeiden lisäksi metsätalous ym. ihmisvaikutukset saavat aikaan yhteisvaikutuksia.

3 Lausunnon tiivistelmä

Luonnonvarakeskuksen aiemmin YVA-selostuksesta antama lausunto on pääasiassa ajantasainen. Luke tekee kuitenkin joitakin lisähuomioita. Selostuksessa vaikutusten arviointi perustuu pitkälti eläinten tottumiseen. Tottumiseen liittyviä riskejä ei kuitenkaan tuoda esille. Lisäksi vaikutusten arviointia perustetaan siihen, että hankkeen vaikutukset ovat pieniä verrattuna esim. metsätalouden vaikutuksiin. On tärkeää huomioida, että tuulivoiman vaikutukset tulevat näiden muiden vaikutusten lisäksi.

Nina Peuhkuri

Kehittämispäällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 22.12.2025 klo 09:57:47.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: